

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 22

от заседание, състояло се на 22.03.2006 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: доц. д-р Лилия Райчева, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, проф. Марко Семов. д-р Райна Николова, Райчо Райков, Стефан Димитров.
ОТСЪСТВАЛИ: Тома Иванов, Юлиана Тончева.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Обсъждане на експертния доклад от Маргарита Пешева.
2. Становище от отдел “Правен” във връзка със сроковете относно процеса на лицензиране.
3. Информация за Националната хармонограма.
4. Решение за заместване на Председателя по време на командировката.
5. Докладна записка от Спаска Янева.

Начало на заседанието 11,00 часа, водено от Райчо Райков, Председател на СЕМ, протоколист Михаела Йоргова.

Райчо Райков откри заседанието и предложи за обсъждане дневния ред.

Не бяха направени предложения за промени или допълнения и **СЕМ гласува с пет гласа “за” дневния ред на заседанието.** (Мария Стефанова е уведомила Председателя, че ще закъснее за заседанието; Стефан Димитров не присъства при приемането на дневния ред).

ПО ТОЧКА “ПЪРВА”:

Преди Съветът да пристъпи по същество към обсъждането на доклада на доц. Пешева, **Лилия Райчева** направи предложение: оценява високо извършената работа от Маргарита Пешева, която е наясно с целия масив. За да бъде по-конструктивна работата на Съвета и, за да може по-лесно да взема решения, предлага (видяла е представения от Маргарита Пешева експертен доклад) нещата да бъдат разделени на две. Ако се тръгне в посока да се разискват дефицитите на социологическите агенции, смята, че работата ще бъде затлачена в тази посока. Затова предлага Маргарита Пешева да представи ползваемата част, като после СЕМ вземе решение по останалия масив информация.

Маргарита Пешева изложи извършената работа от нея. На първо място отбеляза, че съдържанието на доклада СЕМ е одобрил. В доклада е използвала основата на доклада от 2002 г., като единствените два раздела, които не е разработвала, е демографската картина и плановите райони. Демографската картина не е променяна, тъй като от последното преброяване през 2001 г. няма нова информация (изпращано е от СЕМ писмо с питане до НСИ, откъдето са изпратили данни, които за съжаление не могат да се използват в този експертен доклад). Така стои и въпросът с плановите райони, тъй като разпределението на радиодейността на всички лицензии за радиодейност, които НСРТ е издал, са абсолютно еднакви – конкурси след НСРТ не са провеждани и по тази причина няма какво да се промени в тези данни. Така стоят нещата по отношение на първите две точки. В увода изцяло е променила (основната задача е била да вгради всички задължения на СЕМ, които произтичат от стратегията за развитие на радио- и

телевизионна дейност. От тази гледна точка не си е позволила никакви волности, т.е. уводът изцяло е обърнат към нещата, които се вменят на СЕМ от НС чрез Стратегията, като е съобразен с всички водещи принципи в европейската медийна регулация. Заложила е всичко, което се основава на Стратегията, за да може този експертен доклад да се основава на Стратегията, която трябва СЕМ да изпълнява по чл 8, ал. 3. Четвъртата част от доклада съдържа радиооператори, формати, обхвати, начин на разпространение. Направила е много поправки. Работила е много по този текст и работата по него е била изключително трудна. Вкарала е понятието за национални радиооператори; вкарала е всичките понятия, заложили в Стратегията за национален радио-, телевизионен и регионален радио- и телевизионен оператор. Това е нейната гледна точка и смята, че тези понятия трябва да ги има в експертния доклад. Този доклад смята, че в определен смисъл е завършващ етап от дейността, който е на входа на лицензирането – за което Стратегията настоява. Стратегията е изготвена именно, за да се даде философията на лицензионния процес в аналоговия спектър. Затова е въвела всички понятия, като право на Съвета е да прецени дали тези понятия (както са разработени в Стратегията) трябва да ги има в експертния доклад. Текстът в доклада относно БНР е изпратен от медията – той е актуализиран. Има текст и от “Дарик радио”, но той още не е вкаран в доклада. По отношение на т. 4.2 – Лицензирани радиооператори с регионален и с местен обхват доц. Пешева обясни, че отново е въвела понятията регионален и местен радиооператор по Стратегията, като е разпределила всичко по райони и навсякъде е дала общи данни. Отново пожела да отбележи някои положения във връзка с районирането. През 2002 г. са водени големи дебати – от една страна Съветът е приел районирането, приложено като икономически принцип на разделяне на страната, най-вече поради факта, че когато се вземе тази методологическа решетка на икономическите зони (райони), на които се разделя страната, може по-лесно да се види развитието на радио- и на телевизионния пазар. Това райониране, както е споменал и Председателят, е условно, но така може да се види развитието на сектора. Тогава това е приел Съветът, когато се е приемала структурата на доклада. Въвела е всички поправки, нови наименования, вериги и т.н. Докладът е гледан от г-н Шабански, който е направил редица бележки, за което му изказва благодарност. Всички бележки е въвела в този вариант на доклада, който се разглежда. Вкарани са всички оператори по § 9а, разпределени по райони и разпределени по ал. 1, ал. 2 и ал. 3. Дава общи данни по райони, дава изводи. Залага на това място основни принципи и приоритети в процеса на лицензиране на нови радиопрограми, които са извлечени от Стратегията. Предлага СЕМ да обсъди този раздел – основни принципи и приоритети. Такава е логиката на подреждане и по отношение на телевизионни оператори – лицензираните, понятието за лицензиран – записан е нов актуализиран текст на БНТ, има текст от НТВ (БТВ още не са изпратили). Както Съветът е уточнил, тези текстове ще бъдат въведени, за да има пълнота на медийната картина, за да бъде представен целия медиен сектор. Дадени са операторите по § 9а, ал. 1. Въвела е информацията относно развитието на кабелната дейност на операторите. Отново подава основните принципи и приоритети в процеса на лицензиране и отправя молба към Съвета да обърне внимание върху този аспект. Понататък Маргарита Пешева обърна внимание върху проблема за радио- и телевизионната дейност в България – един много сложен въпрос. От разговора с агенция “Маркет Тест” е станало ясно, че агенцията не разполага с такава информация; такава информация има TNS, доколкото наблюдават брутните рекламни обеми на 8 телевизии и на няколко радиопрограми. Очаква да получи от тях поне годишните данни от 2001 до 2005 г. и ще подготви текст за радиодейността и за телевизионната дейност. В доклада е заложила и като последен раздел “Регулационна рамка” (този раздел съществува в Стратегията). Молбата ѝ е Мария Стефанова (която отговаря за проекта

по програма ФАР и с дигиталния мониторинг) да подготви кратка информация, която да допълни и за регионалните бюра, със старта на дигиталния мониторинг. Смята този текст да бъде финален за експертния доклад плюс всички приложения и таблици. Предлага на Съвета докладът да бъде записан на CD и да бъде публикуван в уеб-страницата, когато бъде приет и т.н. Маргарита Пешева информира Съвета за представените данни от социологическите агенции. Това е половината от техния ангажимент, като останалата половина е свързана с одобрения от СЕМ въпросник – очакват се резултатите на 28.03.2006 г., както и анализ, който ще напишат агенциите.

проф. Семов смята за ненужно обсъждането на този етап - докато няма анализ на данните.

Маргарита Пешева поясни, че работата по доклада е в две части и в продължение на изложението обърна внимание върху факт, който намира за смущаващ. Радиоаудиторията на TNS и на “Маркет Тест” за периода 2003 – 2005 г. кардинално се различават в общите си изводи. Според “Маркет Тест” радиоаудиторията в последните две години се намалява – по всички показатели във всички възрасти и в основните радиостанции (“Хоризонт”, “Христо Ботев”, “Дарик радио”), а според TNS това не е така. Смята, че е редно да бъдат поканени и двете агенции, за да се направи задълбочено обсъждане в Съвета. Маргарита Пешева ще “пренапише” материалите – всички анализи, подадени от двете агенции ще напише във вида според нуждите на Съвета. Най-важната част от техните изследвания е върху тяхното интервю, което СЕМ е одобрил – то е представително и в национален мащаб и по региони, като на 28.03.2006 г. се очаква коментарът и на двете агенции. Подчерта, че тази е най-важната част от работата на агенциите, която СЕМ очаква.

Марко Семов отбеляза, че СЕМ има нужда от отговори на въпросите, които се съдържат в анкетата на агенциите – въпросите са ясни, но отговорите, които дават агенциите, са неясни. Смята, че подадената огромна информация не дава възможност на никого да се ориентира в нея. Проф. Семов цитира част от изводите, подадени от TV Plan, съдържащи явни неясноти (още на стр. 1 – по отношение на подадени проценти облъчвана аудитория, като не е посочена базата за сравнение) и ред др. В представения огромен масив от “цифрички” не може да се намери анализ, т.е. отговорите на въпросите, които са важни и интересуват Съветът.

Лилия Райчева изрази мнението си по отношение на подадените материали от социологическите агенции – смята, че това е информация на междинен етап (масиви от данни, които СЕМ не е длъжен да анализира). Липсва техният анализ на подадените данни. Обръща внимание върху факт, който предлага да се обсъди като мотив в критериите за лицензионните конкурси. Направило ѝ е силно впечатление, че в по-голямата част от районите намалява интересът към местните новини и би искала да бъде проверено доколко и къде в изследванията за регионите наистина има местни новини (напр. известно е, че “Верея кабел” е преустановила разпространението си като местна програма, което означава, че в Стара Загора в момента местни новини няма.). В този смисъл населението няма как да има намален интерес към местни новини, ако такива въобще липсват. В разглеждания материал вижда само един параметър, който дава светлина върху местното разпространение – свързан само с местните игри. Другите са много общи. Предлага на социологическите агенции да се постави въпрос освен тези местни новини дали не могат още в дълбочина да влязат и да подадат данни за други програми с местен характер.

Марко Семов разшири въпроса, поставен от Лилия Райчева. Би искал да има анализ по отношение на тези градове и селища – колко са наситени и с кого са наситени.

По данни на TNS от 2001 – 2002 г. за 5 града **Маргарита Пешева** е подала информация за в доклада от 2002 г. за 16 градове. Ще поиска от TNS разширена информация, по

аналогия на тази от 2002 г. По отношение на “Маркет Тест” отбеляза, че тяхното изследване (Target test) е направено по региони, но не могат да подадат информация по градове, както е казал г-н Ивайло Богомилов. Маргарита Пешева ще пренапише информацията.

Лилия Райчева е разговаряла с Антоането Лозенска, от която е научила, че е направена таблица за градовете, за които има подадени искания за обявяване на конкурси. Предлага по тази таблица да се направи сравнение между изходните данни – за съществуващото положение и за подадените искания за съответните градове. От тази сравнителна таблица е възможно да се изясни от данните, които агенциите подават, какво може да допълни картината. Дори предлага да бъде подадена тази изходна таблица на агенциите, които да я допълнят.

Райчо Райков се изказа относно първия вариант на експертния доклад (не е успял да прочете преработения предния ден от Маргарита Пешева). Сподели с колегите си едно свое смущение. Струва му се, че Съветът е натоварил Маргарита Пешева сама “да се хвърля в боя”. Смята, че това СЕМ общо е сътворил и общо ще излезе от него. Притеснен е от факта, че още при възлагането на доклада никой не е изложил вижданията си за него. Смята, че е малко “дръзко” това да бъде експертен доклад – би го нарекъл само доклад. Би избегнал периода 2001 – 2005, за който е казано, че има развитие на радио- и телевизионната дейност в България, което не е вярно за този период. По-скоро – обратното. Това са години на застой за радиото и телевизията в мига, когато на СЕМ е отнето правото да лицензира и не се е появила нито една нова ефирна медия. СЕМ е заварил онова, което през 1991 – 1992 г. много бурно и в отсъствието на закон се е създало, структурирало и се е развило, за да замре като развитие между 2001 – 2005 г. СЕМ е извършил около 72 регистрации, а не е лицензирал никого (с изключение на БНР и неговите регионални центрове). Райчо Райков настоява да бъде формулирано “Развитие на радио- и телевизионната дейност в България от началото на 90-те до 2005 г. ”. Друга бележка, която направи, е по отношение на това, че СЕМ никъде не е заложил цели и задачи на доклада – ясно и сбито формулирани. Смята, че изходните данни, като емпирична структура, са много разпилени – многословни, излишно утежнени. Според него Маргарита Пешева правилно е подходила, използвайки решетката за плановете икономически райони – от гледна точка на това да не се говори за огромни числа (брой на оператори), но както е казал и на предишното заседание, не може да се говори за малки и за големи – има 6 райони. Има известни съмнения, че много трудно ще бъде получен от агенциите един смислен анализ и от него да се поставят разумно изведени изводи за бъдещи действия на регулаторния орган при лицензирането на останалите честотни възможности за нови радия и телевизии. Освен това има някои дребни забележки – напр. по отношение на т. 4.7 (на стр. 3 от доклада – I вариант) “Оператори, които разпространяват радиопрограми по кабел и сателит с удостоверения за регистрация”, изказа съмнения за извеждането на това в основата на доклада. Забравя се, че има интернет радия и телевизии, и те не са малко. По-нататък, в т. 5.3 – “...разпространявани по кабел и сателит”, отбеляза, че единствено и само от гледна точка на наситеност на програми, получавани по способности, различни от наземния, ефирният има смисъл. Дали хората имат задоволено конституционното си право за информация и в каква степен и отнесено към съседния регион – дали имат в повече или в по-малко, това е въпросът. Не смята за толкова важни плановете региони – по-скоро, да се огледа къде е концентрирана основната част от населението (това са 7 градове). Освен това (както се е изказал преди 4 години) не може да приеме, че има силни и слаби страни на дейността. Съгласен е, че това е пренесено от Стратегията, но не смята, че трябва да се пренася в доклада. Пита – нима е силна страна това, че държавата се облъчва от 209 телевизионни програми, от

които почти “200 не стават за нищо”. Извинявайки се за дръзкия израз, пита дали това е силна или слаба страна? Може да се приеме за силна, че силно е телевизирана страната”. От друга страна – това е слаба страна, защото качеството е ниско. Освен това, в условията на разделянето на нацията на етноси, смята за излишно това подчертаване. Освен това смята, че утежнение за доклада е подаването на числения състав на БНТ и на БНР – това няма отношение към решение за лицензиране. Също така смята за излишно да се подава информация за честотите, на които излъчват радиооператорите. Райчо Райков посочи и някои други примери за невярно подадени данни. Смята, че материалът е нечитаем в този му вид – прекалено специализирани и нахвърляни данни се съдържат в него, за което посочи и конкретни примери от доклада. Изводът на г-н Райков е, че трябва да има два варианта на този доклад – резюме, което да бъде наречено “работен доклад”, което да подпомага СЕМ при вземането на решенията, и развит, но с изводи, анализи и с препоръки, втори вариант на доклада. В анализите и в изводите трябва да се съдържат данни за отношението, възможности за набиране на средства от реклама и спонсорство в отделните регионални центрове или региони, както и исканията точно там да бъдат разкрити нови радио- или телевизионни станции. Съгласен е, че е трудно да бъде направен такъв анализ, но СЕМ трябва да го има. Постава и въпросът как СЕМ ще има сигурност, че няма да бъде заблуден или подведен при една лоша интерпретация от страна на социологическите агенции по отношение на подаваните данни от тях. Такава опасност има, за съжаление.

Лилия Райчева смята, че СЕМ може да отправи конкретни въпроси към агенциите и да иска да получи конкретни отговори.

Маргарита Пешева изказа мнението си по отношение на бележките на Райчо Райков. Нарекла е доклада експертен, по аналогия с доклада от 2002 г. Относно периода 2001 – 2005 г. от началото на 90-те години – смята за много неясно и продължава да твърди, че периодът 2001 – 2005 г. е добре направен, защото докладът от 2002 г. е давал данните от 2001 г. насетне. Вярно е това, че не са издавани нови лицензии, но се наблюдава голяма динамика в областта на кабелните телевизионни програми; има и регистрации на кабелно радио, т.е. има динамика от 2001 г. насетне. Съгласна е със забележките за националните медии. Смисълът да се вкарат тези текстове, е да се направи една цялостна пълна медийна картина. Съгласна е, че трябва да се редуцира цялата техническа усложняваща аргументация, понятия и т.н. Целта на този доклад е да даде цялостна медийна картина. Що се отнася до интернет, отбеляза, че СЕМ регулира само аналоговия спектър – кабел и сателит; Съветът не регулира интернет и затова смята за изключително неуместно да се вкарва информация за интернет. Въобще не смята, че следва да има информация за мобилната телевизия, за GSM, за UMTS, но възразява на изказаното мнение, че тази информация не е подредена. Напротив, има ясна логика. Съгласна е с казаното от Председателя, че трябва да се напишат “Цели и задачи”, но тя не си е позволила да пише това, а си е позволила единствено да вкара задълженията на СЕМ по Стратегията. За силните и за слабите страни – това многократно е обсъждано и в СЕМ и в Медийната комисия и в НС и е станало документ на Парламента. Силните и слабите страни абсолютно пресъздават текста на Стратегията. От тази гледна точка смята, че те трябва да останат, както са текстовете на Стратегията – както са зададени. Отново отбеляза, че цялата тази част е вкарала от доклада от 2002 г. и е съгласна, че е възможно да има грешки. По отношение на агенциите Маргарита Пешева каза пред Съвета, че по първата част те повече няма да подадат, като тя поема ангажимент да преработи каквото е в състояние да направи. На 28.03.2006 г. ще бъдат получени коментарите върху омнибуса и постави въпрос пред Съвета какво се случва по-нататък,

ако коментарите бъдат също толкова слаби и несъстоятелни, каквито са и тези по първата част.

Райна Николова оценява огромното по обем усилие от страна на Маргарита Пешева. Предлага СЕМ да направи график на следващите стъпки, след като бъдат получени данните от агенциите. Би искала да чуе от Маргарита Пешева какво тя се наема да направи, за да бъде ясно какво прави оттам насетне СЕМ. Очаква точен отговор, за да не се стига до ситуацията отново да се обсъжда огромен масив от информация, който не е подреден.

Маргарита Пешева се наема да реструктурира доклада съобразно направените бележки. Що се отнася до анализите на радио- и телевизионната аудитория, представени от двете агенции, ще се опита да ги пренапише по начина, по който са представени за 2001 – 2002 г. Що се отнася до най-важната точка, която всъщност ще бъде отправна за Съвета и за Радио- и телевизионната дейност в Р България – актуално състояние, развитие и тенденции (това е върху изработения от СЕМ въпросник по омнибуса – това е т.10) очакват се данните да постъпят в понеделник (27.03.2006 г.). По отношение на одит на пазара, за рекламния пазар в периода 2001 г. – 2005 г., Маргарита Пешева би искала СЕМ да сформира работна група. За регулационната рамка очаква от Мария Стефанова да подаде текст.

Райна Николова предлага след като бъдат получени данните СЕМ да вземе решение, за да създаде тази работна група, с оглед да не се занимават членовете на Съвета с тази междинна информация, която постъпва. Идеята за тази работна група е да помага на Маргарита Пешева при обработката на тази информация. По т. 10 следва СЕМ да посочи хората, които да участват.

Маргарита Пешева предложи проф. Марко Семов, д-р Николова и доц. д-р Лилия Райчева като членове на работната група.

Марко Семов отказва да участва в такава работна група при наличието на толкова елитни социолози.

Райна Николова е имала предвид експерти, които да помогнат на Маргарита Пешева; тя е юрист и не разбира социологията.

Според Маргарита Пешева СЕМ няма експертен потенциал да извърши тази работа (освен г-н Шабански).

След последвалия разговор СЕМ се обедини около идеята да бъдат поканени на заседанието на 27.03.2006 г. от 11,00 часа представителите на социологическите агенции, които да представят анализ на данните по омнибуса съгласно изготвения въпросник от Съвета.

ПО ТОЧКА “ВТОРА”:

Веселина Петрова изложи докладна записка относно Сроковете в стратегията за развитие на радио- и телевизионната дейност и в ЗРТ във връзка с провеждане на конкурси за издаване на индивидуални лицензи. (Докладна с вх. № 013-58-35/22.03.2006 г. е приложена към Протокол № 22).

Маргарита Пешева е предложила задачата на Веселина Петрова, като е искала да чуе разбирането на г-жа Петрова относно срока, който е записан в Стратегията за лицензирането на телевизионните оператори по § 9а.

Райна Николова смята, че абсолютно ясно г-жа Петрова е посочила, че 6-месечният срок, предвиден в Стратегията, започва да тече от датата на влизане в сила на самата Стратегия.

Маргарита Пешева е имала предвид как г-жа Петрова разбира 6-месечният срок, с който е свързано приоритетното лицензиране на телевизионните оператори по § 9а.

Райна Николова поясни, че Стратегията влиза в сила от 01.01.2006 г. и няма друг 6-месечен срок. Това означава, че срокът е 01.07.2006 г.

СЕМ прие становището на Веселина Петрова относно сроковете във връзка с предстоящите конкурси за лицензиране.

О ТОЧКА “ТРЕТА”:

Лилия Райчева представи на вниманието на СЕМ информация, съдържаща актуализираните данни по Националната хармонограма, за периода 09.01.2006 г. – 20.03.2006 г., като обърна специално внимание върху т. 24 - “Ново”. (Информация с вх. № 013-199-1/22.03.2006 г. е приложена към Протокол № 22).

СЕМ прие със седем гласа ”за” информацията за актуализиране на данни по Националната хармонограма за периода 09.01.2006 г. – 20.03.2006 г. с добавяне на “аналогово наземно радиоразпръскване” - в I абзац на стр. 2 – в “Ново”.

ПО ТОЧКА “ЧЕТВЪРТА”:

Във връзка с отсъствието на Председателя на СЕМ поради командировка – участие в годишната среща на високо равнище на председателите на регулаторните органи в сферата на електронните медии, която ще се проведе в Брюксел, на 24 март 2006 г., след проведеното обсъждане СЕМ гласува със седем гласа “за” решение: **Мария Стефанова, вр. и.д. изпълнителен секретар на СЕМ, да замества Райчо Райков за периода на командировката – 23.03.2006 г. – 25.03.2006 г., вкл.**

Решението да се доведе до знанието на отделите в СЕМ.

ПО ТОЧКА “ПЕТА”:

Във връзка с докладна записка от Спаска Янева (вх. № 013-219/21.03.2006 г.) относно заповед на Директора на Агенция за държавен вътрешен финансов контрол за назначен делегиран одитор в Съвета, СЕМ възложи на Спаска Янева да подготви за заседанието в понеделник (27.03.2006 г.) писмо до Директора на Агенция за държавен вътрешен финансов контрол във връзка с трудностите за предоставяне на изискуемите условия за работа на делегирания одитор поради извършващия се ремонт; СЕМ ще покани делегирания одитор да присъства на заседанието в понеделник (27.03.2006 г.) - от 11,30 часа.

Приложени документи към Протокол № 22:

1. Докладна записка от Веселина Петрова относно сроковете в Стратегията с вх. № 013-58-35/22.03.2006 г.
2. Информация относно актуализираните данни за Националната хармонограма с вх. № 013-199-1/22.03.2006 г.
3. Докладна записка от Спаска Янева с вх. № 013-219/21.03.2006 г.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Лилия Райчева

Маргарита Пешева

Мария Стефанова

Марко Семов

Райна Николова

Стефан Димитров

Тома Иванов
Райчо Райков
Председател
на СЕМ

.....
отсъства

Юлиана Тончева

.....
отсъства

.....